

**Formularz zgłaszania uwag do projektu *Krajowego Planu w dziedzinie Energii i Klimatu do 2030 r.*
w ramach konsultacji publicznych 10-11.2024 r.**

l.p.	Zgłaszający uwagę (nazwa instytucji, organizacji lub imię i nazwisko)	Reprezentowany sektor	Część, której dotyczy uwaga (proszę wskazać nr rozdziału, obszaru, celu lub wpisać Uwagi ogólne / Inne)	Szczegółowe zagadnienie, którego dotyczy uwaga	Treść uwagi lub proponowana konkretna treść uzupełnienia (wraz z uzasadnieniem)
1	Habitat for Humanity Poland, EAPN Polska Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych, Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Socjalnych	organizacje pozarządowe	Nowy obszar tematyczny (zamiast pojedynczego celu w jednym z obszarów) – Redukcja ubóstwa energetycznego	Nowy obszar tematyczny (zamiast pojedynczego celu w jednym z obszarów) - Redukcja ubóstwa energetycznego jako deklarowany priorytet	<p>W dokumencie przedstawiono redukcję ubóstwa energetycznego jako jeden z priorytetów, jednak podejście zaprezentowane w KPEiK nie odzwierciedla tej deklaracji. Jeśli temat ten miałby być rzeczywiście priorytetowy, zasadne byłoby utworzenie dla niego odrębnego obszaru tematycznego, podobnie jak dla takich kwestii jak efektywność energetyczna czy bezpieczeństwo energetyczne. Umieszczenie go jako pojedynczego celu w jednym z głównych obszarów ogranicza możliwość kompleksowego podejścia do problemu. Ponadto potraktowanie odrębnie ubóstwa transportowego zwiększa ryzyko braku spójnego podejścia do ubóstwa w tych dwóch wymiarach.</p> <p>Rekomendacja: Wyodrębnienie ubóstwa energetycznego jako osobnego obszaru tematycznego (wyodrębniony z obszaru 4) pozwoliłoby na sformułowanie bardziej szczegółowych celów i działań – od wsparcia finansowego, przez inwestycje w efektywność energetyczną budynków, po edukację i doradztwo techniczne dla najbardziej potrzebujących. Brak tego wyróżnienia może sugerować, że pomimo politycznych deklaracji, problem ubóstwa energetycznego nie jest traktowany priorytetowo.</p> <p>Po wyodrębnieniu ubóstwa energetycznego jako piątego obszaru tematycznego, również ubóstwo transportowe należałoby umieścić w tym obszarze. Wówczas uzyskałby on drugi wymiar, co powinien też uwzględniać tytuł: "Przeciwdziałanie ubóstwu energetycznemu i transportowemu"</p>
2	Habitat for Humanity Poland, EAPN Polska Wspólnota Robocza	Organizacje pozarządowe	Rozdział 4, Obszar 4.5, Cel. 4.5.1. Redukcja ubóstwa energetycznego	Problematyczna diagnoza i metodologia pomiaru	Średnia z czterech wskaźników używana przez rząd do modelowania ubóstwa energetycznego nie odzwierciedla dokładnie rzeczywistych trendów w tym obszarze. Bieżący kryzys energetyczny przyniósł raczej pogłębienie problemu, co sugeruje konieczność zwrócenia uwagi na działania niwelujące jego skutki, a nie jedynie kontynuowanie dotychczasowych trendów.

Wady podejścia rządu do mierzenia ubóstwa energetycznego

1. Maskowanie wyników

Średnia może ukrywać brak postępu w niektórych obszarach.

2. Ignorowanie wagi wskaźników

Wszystkie wskaźniki są traktowane jednakowo, bez względu na ich znaczenie.

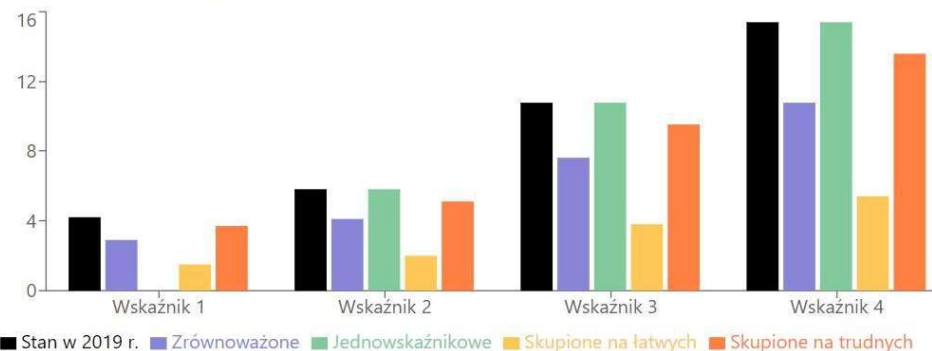
3. Nierównomierny postęp

Cel może być osiągnięty przez skupienie się na łatwiejszych wskaźnikach.

4. Brak kontekstu

Podejście nie uwzględnia punktu wyjścia każdego wskaźnika.

Symulacja różnych strategii do 2030 roku

Objaśnienie wyników symulacji

- **Stan w 2019 r.:** Pokazuje wyjściowe wartości czterech wskaźników ubóstwa energetycznego według danych z 2019 roku.
- **Strategia zrównoważona:** Redukuje wszystkie wskaźniki równomiernie, dążąc do celu 6,3% w 2030 r.
- **Strategia jednowskaźnikowa:** Skupia się tylko na pierwszym wskaźniku. Pokazuje, jak średnia może maskować brak postępu w pozostałych obszarach.
- **Strategia skupiona na łatwych:** Priorytetyzuje łatwiejsze do poprawy wskaźniki (wyższe wartości początkowe). Ilustruje ryzyko zaniedbania trudniejszych problemów.
- **Strategia skupiona na trudnych:** Koncentruje się na trudniejszych wskaźnikach (niższe wartości początkowe). Pokazuje możliwość znaczącej poprawy w krytycznych obszarach, ale może prowadzić do zaniedbania innych.

Wykresy pokazują, jak różne podejścia mogą prowadzić do odmiennych rezultatów, mimo dążenia do tego samego celu średniego (6,3% w 2030 r.). Podkreśla to potrzebę holistycznego podejścia do problemu ubóstwa energetycznego.

l.p.	Zgłaszający uwagę (nazwa instytucji, organizacji lub imię i nazwisko)	Reprezentowany sektor	Część, której dotyczy uwaga (proszę wskazać nr rozdziału, obszaru, celu lub wpisać Uwagi ogólne / Inne)	Szczegółowe zagadnienie, którego dotyczy uwaga	Treść uwagi lub proponowana konkretna treść uzupełnienia (wraz z uzasadnieniem)
					<p>Źródło: EAPN Polska, dostęp 08.11.2024 r. https://www.facebook.com/photo/?fbid=996393622530366&set=a.468624985307235</p> <p>Rekomendacja: Aby diagnoza lepiej odpowiadała rzeczywistości, należałoby zaktualizować bazowe dane, uwzględniając wpływ kryzysu energetycznego i pandemii COVID-19. Zalecamy skupienie się na wskaźniku LIHC (Low Income High Costs), który lepiej oddaje kompleksowość problemu, oraz wspieranie analizy innymi wskaźnikami. Cele w zakresie redukcji ubóstwa energetycznego powinny być wyznaczone po wnikliwej analizie, a inne mierniki mogłyby pełnić rolę pomocniczą. Zdajemy sobie sprawę, że przyjęta w KPEiK metodologia wynika z art. 8 pkt. 3 Dyrektywy EED, jednakże zastosowanie średniej arytmetycznej prowadzi do nieprecyzyjnego i zbyt uproszczonego wyniku.</p>
3	Habitat for Humanity Poland, EAPN Polska Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych, Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Socjalnych	organizacje pozarządowe	Rozdział 4, Obszar 4.5, Cel. 4.5.1. Redukcja ubóstwa energetycznego	Realność i adekwatność wyznaczonych celów	<p>Rządowe cele dotyczące obniżenia poziomu ubóstwa energetycznego nie są odpowiednio ambitne, biorąc pod uwagę ich oczekiwane tempo spadku. W związku z powyższymi zastrzeżeniami wobec przyjętej metodyki, adekwatność tych celów może być ograniczona.</p> <p>Rekomendacja: Oceniamy, że dla zwiększenia realności tych celów i ich wartości dla społeczeństwa warto zastanowić się nad bardziej ambitnymi dążeniami w krótszych horyzontach czasowych, szczególnie jeśli planujemy oparcie ich na wskaźniku LIHC i uwzględnienie nowych danych.</p>
4	Habitat for Humanity Poland,	organizacje pozarządowe	DZIAŁANIA – Wymiar 4. Wewnętrzny rynek energii i społeczne aspekty	Instrumenty i działania w obszarze walki z	Plan działań zaprezentowany w projekcie KPEiK nie obejmuje wystarczających instrumentów do walki z ubóstwem energetycznym. Brakuje szeroko dostępnych dotacji na pokrycie kosztów energii, co mogłoby być szybkim wsparciem dla najuboższych

l.p.	Zgłaszający uwagę (nazwa instytucji, organizacji lub imię i nazwisko)	Reprezentowany sektor	Część, której dotyczy uwaga (proszę wskazać nr rozdziału, obszaru, celu lub wpisać Uwagi ogólne / Inne)	Szczegółowe zagadnienie, którego dotyczy uwaga	Treść uwagi lub proponowana konkretna treść uzupełnienia (wraz z uzasadnieniem)
	EAPN Polska Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych, Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Socjalnych		transformacji;	ubóstwem energetycznym	<p>gospodarstw. Obecne działania koncentrują się głównie na inwestycjach w OZE i modernizacji budynków, co może być trudne do osiągnięcia dla najuboższych.</p> <p>Doceniamy, że w aktualizacji KPEiK przychylnie się do stanowiska Grupy roboczej na rzecz społecznie sprawiedliwej polityki energetyczno – klimatycznej, zgłoszonego w czerwcu 2023 w ramach pre-konsultacji aktualizacji KPEiK¹, i podkreślono rolę „instytucji pomocy społecznej, które w największym stopniu są w stanie dotrzeć do osób dotkniętych tym problemem, jak również ocenić adekwatność pomocy do potrzeb”². Rekomendujemy jednak wzmocnienie roli instytucji pomocy społecznej, aby nie ograniczała się ona do wystawiania zaświadczeń o wysokości dochodów, ale pozwoliła na wykorzystanie potencjału wiedzy, doświadczenia i relacji z gospodarstwami domowymi w ubóstwie energetycznym, jakie są udziałem pracowników socjalnych. Instytucje pomocy społecznej powinny być uwzględniane w działaniach na rzecz walki z ubóstwem energetycznym także na poziomie pomocy technicznej, czyli finansowania ich wkładu w realizację ww. zadań.</p> <p>Rekomendacja: Uzupełnienie projektu o bezpośrednie wsparcie finansowe oraz elementy edukacyjne mogłoby bardziej kompleksowo wspierać gospodarstwa domowe w walce z ubóstwem energetycznym. Dodatkowe wsparcie techniczne i doradztwo dla właścicieli budynków o złym stanie technicznym mogą być pomocne przy braku możliwości przeprowadzenia kosztownych inwestycji.</p>
5	Habitat for Humanity Poland, EAPN Polska Wspólnota Robocza Związków	organizacje pozarządowe	DZIAŁANIA – Wymiar 4. Wewnętrzny rynek energii i społeczne aspekty transformacji;	Specyfika ubóstwa energetycznego w Polsce i propozycje priorytetów	<p>Szczególne znaczenie dla przeciwdziałania ubóstwu energetycznemu w Polsce ma wsparcie gospodarstw domowych o niskich dochodach, zwłaszcza na terenach wiejskich, oraz modernizacja starszych budynków.</p> <p>Rekomendacja: Rekomendujemy, aby rząd skierował szczególne wsparcie do gospodarstw o niskich dochodach na wsiach i w małych miastach. Programy modernizacji starszych budynków,</p>

¹ Rekomendacje Grupy roboczej na rzecz społecznie sprawiedliwej polityki klimatyczno-energetycznej przy WRZOS w prekonsultacjach aktualizacji Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (KPEiK) z dn. 3 lipca 2023 r. , <https://www.wrzos.org.pl/aktualnosci/rekomendacje-grupy-roboczej-na-rzecz-spoecznie-sprawiedliwej-polityki-klimatyczno-energetycznej-przy-wrzos-w-prekonsultacjach-aktualizacji-krajowego-planu-na-rzecz-energii-i-klimatu-na-lata-2021-2030/>

² Projekt aktualizacji KPEiK, cel 4.5.1. Redukcja ubóstwa energetycznego – s.117

l.p.	Zgłaszający uwagę (nazwa instytucji, organizacji lub imię i nazwisko)	Reprezentowany sektor	Część, której dotyczy uwaga (proszę wskazać nr rozdziału, obszaru, celu lub wpisać Uwagi ogólne / Inne)	Szczegółowe zagadnienie, którego dotyczy uwaga	Treść uwagi lub proponowana konkretna treść uzupełnienia (wraz z uzasadnieniem)
	Organizacji Socjalnych, Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Socjalnych				szczególnie wybudowanych przed 1980 rokiem, mogą przynieść znaczne korzyści zarówno w zakresie efektywności energetycznej, jak i poprawy jakości powietrza.
6	Habitat for Humanity Poland, EAPN Polska Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych, Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Socjalnych		Działania	Uwzględnienie w działaniach na rzecz mitygowania ubóstwa transportowego o rozwoju spółdzielni transportowych	<p>Postulujemy uwzględnienie wśród przewidywanych działań wsparcia rozwoju spółdzielni transportowych jako ważnego elementu walki z ubóstwem transportowym</p> <p>Uwzględnienie wsparcia dla rozwoju spółdzielni transportowych w Polsce powinno stanowić istotny element wsparcia gospodarstw w ubóstwie energetycznych wspieranych w ramach planu społeczno-klimatycznego, szczególnie na obszarach wiejskich i małych miejscowościach, gdzie dostęp do transportu publicznego jest ograniczony lub niewystarczający.</p> <p>Spółdzielnie transportowe, oparte na modelu ekonomii społecznej, mogą skutecznie odpowiadać na wyzwania związane z ubóstwem transportowym poprzez:</p> <p>Lokalne osadzenie i elastyczność: Pozwalają na dopasowanie usług do specyficznych potrzeb mieszkańców danej społeczności, uwzględniając rozproszoną zabudowę i brak regularnych połączeń komunikacyjnych.</p> <p>Zwiększanie dostępności usług publicznych i rynkowych: Dzięki organizacji wspólnych dojazdów, carpoolingu lub lokalnych linii transportowych ułatwiają mieszkańcom dostęp do pracy, edukacji, opieki zdrowotnej czy zakupów.</p> <p>Budowanie kapitału społecznego: Poprzez współpracę lokalnych mieszkańców spółdzielnie wspierają integrację społeczności, a także tworzą miejsca pracy w regionach o wysokim bezrobociu.</p> <p>Zrównoważony rozwój: Promują bardziej ekologiczne formy transportu i zmniejszają</p>

l.p.	Zgłaszający uwagę (nazwa instytucji, organizacji lub imię i nazwisko)	Reprezentowany sektor	Część, której dotyczy uwaga (proszę wskazać nr rozdziału, obszaru, celu lub wpisać Uwagi ogólne / Inne)	Szczegółowe zagadnienie, którego dotyczy uwaga	Treść uwagi lub proponowana konkretna treść uzupełnienia (wraz z uzasadnieniem)
					<p>indywidualne wykorzystanie samochodów, co przekłada się na mniejsze emisje i niższe koszty eksploatacji.</p> <p>Rekomendowane działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wsparcie finansowe: Zapewnienie dostępu do dotacji i preferencyjnych pożyczek na zakup pojazdów i rozwój infrastruktury transportowej. - Programy edukacyjne i doradcze: Pomoc w zakładaniu i prowadzeniu spółdzielni, w tym szkolenia z zakresu zarządzania, prawa i finansów. - Współpraca z samorządami: Uwzględnienie spółdzielni transportowych w lokalnych planach transportowych, co umożliwi komplementarne uzupełnianie istniejącej oferty komunikacyjnej. - Kampanie społeczne: Promowanie idei spółdzielczości transportowej jako efektywnego i trwałego rozwiązania problemu ubóstwa transportowego. <p>Rozwój spółdzielni transportowych to praktyczne narzędzie wspierania zrównoważonego rozwoju lokalnych społeczności i zmniejszania nierówności w dostępie do transportu, a tym samym mocne narzędzie przeciwdziałania ubóstwu transportowemu.</p>
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					

l.p.	Zgłaszający uwagę (nazwa instytucji, organizacji lub imię i nazwisko)	Reprezentowany sektor	Część, której dotyczy uwaga (proszę wskazać nr rozdziału, obszaru, celu lub wpisać Uwagi ogólne / Inne)	Szczegółowe zagadnienie, którego dotyczy uwaga	Treść uwagi lub proponowana konkretna treść uzupełnienia (wraz z uzasadnieniem)
16					